

Wychodzi codziennie, oprócz dni następujących: po Świętach uroczystych i Niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, ulica Miodowa Nr. 487 i Kanterach. — Obniżenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obniżenie kop. 6, za 2-krotne kop. 9, za 3-krotne kop. 12. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — We wszystkim co dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich.

Rok 4.

Prenumerata w Warszawie rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odnoszenia w biurze Dyrekcji prenumerata nie przyjmuje się. — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odnoszenie do domu, opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach pocztowych w Królestwie i Cesarstwie Rocznie rsr. 9 kop. 20. — Półrocznie rsr. 4 kop. 60. — Kwartalnie rsr. 2 kop. 30. — Miesięcznie kop. 80.

DZIENNIK WARSZAWSKI w III-im kwartale zaczynającym się od d. 19 Czerwca (1 Lipca) będzie wychodził według tegoż samego jak dotąd programu, w tymże formacie i po tejże samej cenie, a mianowicie:

W Warszawie, z roznoszeniem: rocznie rs. 8 kop. 60; — półrocznie rs. 4 kop. 30; — kwartalnie rs. 2 kop. 15; — miesięcznie kop. 72.

Na wszystkich stacjach pocztowych w Królestwie a w Cesarstwie w pocztamtach petersburskim i moskiewskim, oraz w urzędach pocztowych w Odessie, Wilnie i Grodnie z przesyłką: rocznie rs. 9 kop. 20; — półrocznie rs. 4 kop. 60; — kwartalnie rs. 2 kop. 30; — miesięcznie kop. 80.

Pragnący odbierać **DZIENNIK** pocztą w kopertach, dopłacają oprócz tego w królestwie: rocznie rsr. 4, półrocznie rs. 2, kwartalnie rsr. 1, zaś w cesarstwie: rocznie kop. 80, półrocznie kop. 40, kwartalnie kop. 20, miesięcznie kop. 7.

Prenumerata w Warszawie przyjmuje się w głównym kantorze Dyrekcji obu Dzienników Warszawskich, przy ulicy Miodowej Nro 487, również jak i w innych upoważnionych do tego miejscach.

Pragnący prenumerować w cesarstwie, mogą nadsyłać pieniądze wprost do Dyrekcji.

SPIS RZECZY

DZIAŁ URZĘDOWY. — Ustawa o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie (c. d.). — Komisja likwidacyjna. — Rozkaz warsz. ober-policmajstra. — Najwyższa nagroda. — Nominacja. — Okólnik ministra spraw wew.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Podróż N. Państwa — Zamach na życie N. Pana. — Wiadomości telegraficzne. — Akt uroczysty w instytucie aleksandrowsko-marijskim. — Fotografje. — Konkursa instytutu muzycz. — Doktoryzacja. — Tydzień handlowy. — Tydzień giełdowy. — Wypadki. — Kursa monet. — Podróż JJ. CC. WW. WW. Ks. Aleksęgo Aleksandrowicza i Marji Mikołajówny — Przyjazd umocowanych amerykańskich. — Gazeta ludowa. — Opera włoska. — Grad w Odessie. — Wystawa paryzka. — Sadyk pasza. — Anglja. Bil reformy. — Żydzi moldawscy. — Wice-król Egiptu. — Lord Cowley. — Austrja. Zaburzenia w Fiume. — Zaprzeczenie. — Francja. Wizyty dostojnych osób. — Panorama międzymorza suezkiego. — Ciało prawodawcze. — Regulamin izby. — Sprostowanie. — Meksyk. Działania wojenne; cesarz Maksymilian — Prusy. Rekwizyta wojenne Luksemburga. — Przyjazd królewicza włoskiego. — Turcja. Kwestja kandjocka. — Włochy. Najście granic papieskich. — Kwestja rzymska; synowie Garibaldeg. — Izba deputowanych. — Zaburzenia w Weronie. — Korespondencja z Paryża.

PRZEWODNIK WARSZAWSKI. — Magazyn i fabryka wyrobów rękawicznich p. Grzębickiego, i t. d.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,

dnia 20 Czerwca (2 Lipca).

U S T A W A

o powinności kwaterunkowej w m. Warszawie.

(Ciąg dalszy *)

T Y T U Ł III.

O osobach Zarządu Wojskowego nie mających prawa do kwatery w naturze i do pieniędzy kwaterunkowych.

Art. 11. — Jenerałowie, Sztab i Ober-Oficerowie, jako też Urzędnicy wojskowi, liczący się w Wojsku lub Zarządach Wojskowych, nie pełniący wojskowych obowiązków, jak również otrzymujący przeznaczenie do pełnienia obowiązków cywilnych, nie mają prawa do kwatery w naturze ani do pieniędzy kwaterunkowych.

Uwaga. Przepis ten nie stosuje się do osób, dla których według oddzielnych prawideł lub etatów służy prawo na alimenta kwaterunkowe.

Art. 12. — Oficerowie i Urzędnicy Zarządu Wojskowego zostający pod sądem z osadzeniem na odwachu, jeśli nie mają rodziny, nie korzystają z alimentów kwaterunkowych.

(*) Patrz Nr. 140 i 141.

Uwaga. Rodziny podsądnych korzystają z alimentów kwaterunkowych do czasu rozstrzygnięcia sprawy ich mężów lub ojców.

Art. 13. — Wszyscy Wojskowi i osoby korzystające z prawa na alimenta kwaterunkowe, przybywające do m. Warszawy za urlopami lub bawiące w mieście dla własnych interesów, nie mają prawa ani do kwatery w naturze, ani do pieniędzy kwaterunkowych od miasta.

Art. 14. — Osoby mające prawo na alimenta kwaterunkowe w m. Warszawie utracają takowe same i ich rodziny w razie otrzymania urlopu dłuższego nad dni 28.

Uwaga. O wszystkich osobach korzystających z podobnych urlopów, Magistrat m. Warszawy otrzymuje wiadomości za pośrednictwem Komendanta Miasta przy miesięcznych zapotrzebowaniach na pieniądze kwaterunkowe.

T Y T U Ł IV.

O kwaterunku w domach przeznaczonych na potrzeby wojskowe i w koszarach.

Art. 15. — Kwatery w zabudowaniach Skarbowo-wojskowych o których mowa w art. 1-m niniejszych przepisów mają być udzielane osobom zarządu wojskowego w stosunku oznaczonym w Taryfie Nr. 1.

Lokalności dla pomieszczenia zarządów i zakładów wojskowych, udzielają się w rzeczonych zabudowaniach w stosunku oznaczonym w Wykazie Lit. B. i Taryfie Nr. 1, dołączonych do Ustawy o zaopatrywaniu Wojsk opałem, światłem i podściółką.

Niższe stopnie wojskowe kwateryją się w koszarach podług istniejących na to przepisów.

Art. 16. — Rozkwatowanie wojsk garnizonu Warszawskiego dopełnianem będzie stosownie do wyżej przywiedzionych przepisów, podług planów i inwentarzy zabudowań i gmachów przeznaczonych na potrzeby wojskowe, kontrolowanem zaś przez delegacją kwaterunkową:

w M. Warszawie i na przedmieściach przez Komendanta Miasta, w Cytadeli Aleksandrowskiej, przez Komendanta takowej.

Plany i inwentarze podlegają zatwierdzeniu Naczelnika Inżynierów Warszawskiego Wojennego Okręgu i powinny wskazywać liczbę lokalności w każdym gmachu z podziałem onych na kwatery stosownie do Taryfy Nr. 1, tudzież wyraźnie oznaczać ile w każdym koszarach może pomieścić się niższych stopni i ile zarządów i zakładów wojskowych w stosunku oznaczonym w art. 15 niniejszych przepisów.

Art. 17. — W razie jeśli dla braku pomieszczenia w domach Skarbowych lub miejskich przeznaczonych na potrzeby wojskowe wynika potrzeba wynajęcia domów prywatnych lub oddzielnych w nich lokalności dla zarządów i zakładów wojskowych, wydatek na to wynajęcie dopełnia się z funduszy wyznaczonych corocznie etatami na miejscowe potrzeby wojsk.

Obszerność lokalności w najętych domach powinna odpowiadać obszerności wskazanej dla zarządu lub za-

kładu w wymienionym w art. 15, niniejszych przepisów wykazie lub taryfie.

T Y T U Ł V.

O opłacie kwaterunkowej.

Art. 18. — Wszystkim mającym prawo na alimenta kwaterunkowe, którzy nie mogą być rozkwatowani w zabudowaniach przeznaczonych na kwaterunek wojskowy, wypłacanem będzie z funduszy kwaterunkowych m. Warszawy wynagrodzenie na najem kwatery własnem staraniem, podług Taryfy Nr. 2.

Art. 19. — Wypłata pieniędzy kwaterunkowych w wypadku przewidzianym w poprzedzającym artykule, dopełnia się przez Kasę m. Warszawy z funduszu zebranego z opłat kwaterunkowych wnoszonych corocznie w ustanowionych Art. 24 niniejszych przepisów wysokości i terminie przez Właścicieli domów m. Warszawy i na Przedmieściach, jako też przez przemysłowców i handlujących.

Opłata kwaterunkowa od Właścicieli domów pobiera się tytułem procentu od dochodu brutto wykazanego przy regulacji podatku podymnego, od handlujących i procederentów tytułem procentu od opłaty wnoszonej przez nich od zarobków i procederów pod nazwą kanonu lub opłaty patentowej.

Ogólna cyfra opłaty kwaterunkowej w m. Warszawie od procederentów, powinna stanowić w przybliżeniu 1/10 część całej sumy potrzebnej na pokrycie wydatków kwaterunkowych.

Art. 20. — Nie podlegają opłacie kwaterunkowej domy i gmachy które z mocy Art. 2 Najwyżej zatwierdzonej w d. 3 (15) Czerwca r. 1858 Ustawy, zwolnione są od opłaty podatku podymnego, jako to:

1) Domy skarbowe przeznaczone do użytku służby Rządowej, łącznie z lokalami zajmowanymi w nich przez Urzędników i niższą służbę lub też komu bądź wynajmowanymi.

2) Domy rządowe obrócone na użytek służby wojskowej i pod kwaterunek.

3) Domy szkolne przeznaczone do użytku służby nie wyłączając lokali pozostawionych w nich dla urzędników i posługi.

4) Zakłady i fabryki rządowe.

5) Młyny. (*)

6) Więzienia i areszta policyjne i sądowe.

7) Zabudowania Straży Ogniowej.

8) Domy prywatne stale i bezpłatnie zajmowane na potrzeby rządowe, publiczne i pod kwaterunek wojskowy.

9) Szpitale, domy przytułku i pracy, zakłady dobroczynne i klasztory.

10) Kościoły i domy modlitwy wszystkich wyznań.

11) Domy przeznaczone dla pomieszczenia ciał zmarłych.

Art. 21. — Korzystają z ulgi w opłacie kwaterunkowej domy nowostawiane i odbudowane z gruntu lub ze-

(*) Młynarze podlegają opłacie od procederu.

budowania także z gruntu przerobione na mieszkalne a to na czas uderminowany postanowieniami: Namiestnika Królewskiego z d. 3 Lutego 1816 r. i Rady Administracyjnej z d. 13 (25) Sierpnia 1835 r.

Art. 22. Opłata kwaterunkowa wnoszona przez Właścicieli domów i procederentów służy wyłącznie na pokrycie wydatków na kwaterunek wojskowy w m. Warszawie — cyfra tej opłaty zmniejszając lub zwiększając będzie odpowiednio do liczby wojsk kwaterujących w mieście.

Pozostałości funduszu kwaterunkowego jednego roku, mają być obracane na potrzeby kwaterunkowe lat następnych i dla tego powinny być składane na procent w Banku Polskim.

Art. 23. Na trzy miesiące przed upływem każdego roku Sztab Warszawskiego Okręgu Wojennego ma obowiązek komunikować Magistratowi m. Warszawy sporządzony w przybliżeniu Wykaz liczebny Wojsk, które w następnym roku stanowią będą garnizon Miasta, z wymienieniem, ile ich będzie pomieszczono w koszarach i innych pod kwaterunek przeznaczonych zabudowaniach.

Stosownie do tego wykazu ma być sporządzonym przez Magistrat i przedstawionym do rozpoznania i zatwierdzenia Namiestnika w Królestwie za pośrednictwem Rady Administracyjnej, a po zwinieniu onej, za pośrednictwem Komitetu Urządzącego, wyrachowanie sumy na potrzeby kwaterunkowe w roku następnym, na zasadzie czego ustanawia się przez Namiestnika norma, podług której ma być wniesiona przez Właścicieli domów i procederentów opłata kwaterunkowa w następnym roku.

Norma opłaty kwaterunkowej powinna być podana do powszechnej wiadomości na początku każdego roku za pośrednictwem *Dziennika Warszawskiego* i innych gazet.

Art. 24. Opłata kwaterunkowa od Właścicieli domów wnosi się do Kasy m. Warszawy w dwóch terminach, a mianowicie w Styczniu jedna połowa, a w Lipcu druga połowa, jeżeli zresztą kontrybucenci nie zechcą wnieść całkowitej opłaty kwaterunkowej na raz jeden w miesiącu Styczniu, procederenci zaś wnoszą tę opłatę do Kasy miasta jednorazowo w miesiącu Maju. (d. c. n.)

Komisja Likwidacyjna w Królestwie Polskiem, podaje do powszechnej wiadomości, iż wynagrodzenia likwidacyjne: w ilości rsr. 1,231 kop. 20, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Adolfowi *Szlabie*, właścicielowi dóbr Zagaj, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Tum, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 617 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Mateuszowi *Sidorowicz*, właścicielowi dóbr Wysoka-mała, położonych w Gubernji Warszawskiej, Powiecie Kutnowskim, Gminie Wroczyny, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 11,431 kop. 6, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Antoniemu *Chelmińskiemu*, właścicielowi dóbr Więcki, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Wieluńskim, Gminie Popow, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 30 kop. 68, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Józefowi *Zarębie*, właścicielowi części wsi Dzwonek, położonej w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Ostrołęckim, Gminie Czerwin, wysłane zostało do Kasy Okręgowej Ostrołęckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 2,534 kop. 89, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. sukcesorom Walentego *Mościckiego*, właścicielom dóbr Klice, położonych w Gubernji Płockiej, Powiecie Ciechanowskim, Gminie Regimin, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 33 kop. 33, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Mowrze *Zymanowi*, właścicielowi dóbr Grauzie, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Sejnskim, Gminie Metele, wysłane zostało do Kasy Okręgowej Sejnskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,308 kop. 87, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Władysławowi *Prądzyskiemu*, właścicielowi dóbr Trojany, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Gostków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 5,654 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Zofji *Zaleskiej*, właścicielce dóbr Mościska, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Krasnostawskim, Gminie Rudnik, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 215, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Karolowi *Miller*, właścicielowi dóbr Tarnówka B., położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Krasnostawskim, Gminie

Zakrzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 21,740 kop. 48, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. sukcesorom Stanisława *Suheckiego*, właścicielom dóbr Stara-wieś, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Petrokowskim, Gminach Rospsza i Ręczno, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,603 kop. 16, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Laurze i Romanowi *Zajczek*, właścicielom dóbr Psary (Rzadkowie), położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Tureckim, Gminie Wychertów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 749 kop. 53, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Adamowi *Kobylińskiemu*, właścicielowi dóbr Czapse-ruskie A., położonych w Gubernji Siedleckiej, Powiecie Sokółskim, Gminie Korczew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Siedleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 220, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Matyldzie *Werner*, właścicielce dóbr Tymienica, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Boczki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 955 kop. 29, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Elżbiecie *Zychlińskiej*, właścicielce dóbr Tądów-dolny B., położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Tureckim, Gminie Goszczanów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,547, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Adamowi *Rokosowskiemu*, właścicielowi dóbr Slawice i Wymysłów, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Miechowskim, Gminie Miechów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 11,688 kop. 89, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Rafałowi i Ksawerze *Radziejowski*, właścicielom dóbr Witowiec, położonych w Gubernji Kieleckiej, Powiecie Miechowskim, Gminie Rzerzuśnia, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kieleckiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,926 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Antoniemu *Chelmińskiemu*, właścicielowi dóbr Biała-dolna, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Pow. Częstochowskim, Gminie Kamyk, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 2,179 kop. 47, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Karolowi *Rudzkiemu*, właścicielowi dóbr Dłużniewice A. B. C., położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Opoczeńskim, Gminie Trojanowice, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 482, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Matyldzie *Werner*, właścicielce dóbr Boczki, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Boczki, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 11,070 kop. 80, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Edwardowi *Zachert*, właścicielowi dóbr Golicz, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Bałdrzychów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 3,937 kop. 30, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Janowi *Wężyk*, właścicielowi dóbr Kadzidłowo, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Łęczyckim, Gminie Sobótka, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,232 kop. 17, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Antoniemu *Wolskiemu*, właścicielowi dóbr Gulinek, położonych w Gubernji Radomskiej, Powiecie Radomskim, Gminie Zakrzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Radomskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 18,317 kop. 14, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Marji *Wichlińskiej*, właścicielce dóbr Sewerószki wielkie i małe, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Tureckim, Gminie Kowale-pańskie, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 325 kop. 83, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. sukcesorom Emilji *Dąbrowskiej*, właścicielom dóbr Tarnówka G., położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Krasnostawskim, Gminie Zakrzew, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 5,194 kop. 50, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Kazimierzowi *Poplewskiemu*, właścicielowi dóbr Podwysokie (Wysokie), położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Zamostskim, Gminie Skierbieszów, wysłane

zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 15,056 kop. 58, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Hr. Gwidonowi *Henkel von Dannersmark*, właścicielowi dóbr Kocin (Kłobucko), położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Częstochowskim, Gminie Mykanów, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 67,424 kop. 46, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Hr. Pelagji *Poletylo*, właścicielce dóbr Rakolupy część II ga, położonych w Gubernji Lubelskiej, Powiecie Chołmskim, Gminie Rakolupy, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Lubelskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,106 kop. 23, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Janowi *Głuchowskiemu*, właścicielowi dóbr Nicenia B. C., położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Łaskim, Gminie Pruszków, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 6,913 kop. 49, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Emilji *Szeligowskiej*, właścicielce dóbr Semeneliszki, położonych w Gubernji Suwalskiej, Powiecie Wołkowyskim, Gminie Olwita, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Suwalskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 4,166 kop. 3, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Ludwikowi *Kraśnińskiemu*, właścicielowi dóbr Magnuszów-mały, położonych w Gubernji Łomżyńskiej, Powiecie Makowskim, Gminach Siele i Smrock, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Płockiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 146 kop. 67, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Annie *Suheckiej*, właścicielce dóbr Bryszki A. B., położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Petrokowskim, Gminie Rospsza, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Kaliskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rsr. 340, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Auguste i Henryce *Krygier*, właścicielkom dóbr Kraszew, położonych w Gubernji Petrokowskiej, Powiecie Brezinskim, Gminie Dmosin, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy; — w ilości rs. 1,855 kop. 38, przypadające na mocy rozporządzenia Komisji z dnia 16 (28) Czerwca r. b. Feliksowi *Skrzyneckiemu*, właścicielowi dóbr Olszówka-Bratki, położonych w Gubernji Kaliskiej, Powiecie Kolskim, Gminie Drzewce, wysłane zostało do Kasy Gubernjalnej Warszawskiej, celem wypłaty komu należy.

W rozkazie Ober-Policmajstra do policji wykonawczej wydanym, zamieszczono: JW. Jenerał-Feldmarszałek Hrabia Namiestnik Królestwa, dla usunięcia wątpliwości w przedmiocie przepuszczania mieszkańców przez rogatki miejskie na spacer, rozkazał raczył ustanowić następujące przepisy: 1) Wyjazd za rogatki i kolejami żelaznymi na spacer bez pasportów, może być dozwolony jedynie tylko w okolicy miasta; przyczem dla sprawdzenia tożsamości osoby, jeżeli zajdzie tego potrzeba, może służyć dowód legitymacyjny, lub książeczka, w jakie zaopatrzeni są wszyscy mieszkańcy. O osobach niepowracających do domu na nocleg, właściciel obowiązany jest meldować miejscowemu naczelnikowi rewiru, który przedstawia o tem komisarzowi, a ten ostatni w razie niepowrotu mieszkańca i po upływie drugiej doby, donosi właściwemu Policmajstrowi, który po zbadaniu przyczyn tak długiej nieobecności, donosi o rezultacie Ober-Policmajstrowi. Jeżeli ktokolwiek bądź nie wróci do domu w ciągu trzech dni, w takim razie należy go wymeldować jako wyszłego niewiadomo gdzie, a jeżeli po upływie dni siedmiu, miejsce pobytu jego wiadomem nie będzie, to uważać go za zbiegłego. Za każde wydalenie się z miejsca pobytu bez pasportu dłużej jak na dni trzy, winny w razie nieusprawiedliwienia swej nieobecności, ulegnie karze pieniężnej według mego uznania. 2) Co się zaś tyczy osób wyjeżdżających z miasta na letnie mieszkanie, to bilety dla nich na przebywanie po za miastem, będą przezemnie udzielane na termin żądany, nie dłuższy jednak jak na cztery miesiące.

Najwyższa nagroda. — Najjaśniejszy Cesarz, na dniu 14-m czerwca, Najmiłościwiej udzielił raczył dowodzącemu wojskami wileńskiego okręgu wojennego, jenerał-adjutantowi *Baranowowi 2-mu*, oznaki brylantowe orderu św. Aleksandra Newskiego. (Rus. Inw.)

Nominacja. — Przez najwyższy rozkaz z dnia 1 (13) czerwca, sędzia honorowy powiatu kalazinskiego gubernji twerskiej, radca dworu *Saltykow* — mianowany został kamerjunkerem dworu Jego Cesarskiej Mości. (Rus. Inw.)

Okólnik ministra spraw wewnętrznych do gubernatorów z d. 30 maja 1867 r. — Minister oświecenia publicznego zawiadomił, że na skutek Najwyższego rozkazu z 11-go lutego r. b. względem oddania pod dozór wła-

ściwym instytucjom szkół w dobrach rządowych w guberniach administrowanych podług ogólnego urządzenia i w obwodzie besarabskim, polecił kuratorom okręgów naukowych: 1) W guberniach, do których rozciąga się moc Najwyżej zatwierdzonych 1-go stycznia i 14 lipca 1864 r. postanowień o instytucjach ziemskich i elementarnych szkołach ludowych, a w których pierwsze z tych postanowień już wprowadzone jest w wykonanie i otwarte są rady szkolne gubernjalne i powiatowe, — aby powyższy rozkaz z dnia 11-go lutego roku bieżącego zakomunikowany był radom gubernjalnym do należytego wykonania i objęcia w zawiadywanie swoje szkół w dobrach rządowych, po zażądaniu od miejscowych władz wydziału dóbr rządowych szczegółowych wiadomości o tych szkołach i ich składzie. 2) W guberniach, w których postanowienie o instytucjach ziemskich nie jest jeszcze stanowczo wprowadzone, tudzież w guberniach, do których to postanowienie obecnie nie rozciąga się (oprócz sześciu północno-zachodnich, w których są oddzielne dyrekcje szkół ludowych), szkoły i szkółki włościan rządowych, aby objęte zostały w bezpośrednie zawiadywanie dyrekcji szkolnych gubernjalnych, również na zasadzie wiadomości o tych szkołach, jakie będą dostarczone przez miejscowe władze wydziału dóbr rządowych. 3) Na dyrektorów szkół w guberniach, w których postanowienie o instytucjach ziemskich ma być wprowadzone w wykonanie, włożyć obowiązek, ażeby w miarę otwierania tych instytucji i rad szkolnych, szkoły i szkółki włościan rządowych niezwłocznie były oddawane w zawiadywanie rad szkolnych. Przytem hrabia Tolstoj żąda rozporządzenia mego, aby naczelnicy gubernij, do których rozciąga się postanowienie o instytucjach ziemskich, znieśli się z temi instytucjami, na przód co do okazania radom szkolnym potrzebnej pomocy do należytego wykonania najwyższego rozkazu względem objęcia szkół i szkółek włościan rządowych w zawiadywanie swoje, a powtóre, co do przedsięwzięcia środków dla zapewnienia z początkiem 1863 roku utrzymania tych szkół. Zawiadamiając o tem, mam honor najuprzejmiej prosić naczelników gubernij, w których otwarte zostały lub mają być otwarte w tym roku instytucje ziemskie, aby znieśli się z urzędami ziemskimi gubernjalnymi, tak względem okazania z ich strony pomocy radom szkolnym w objęciu szkółek rządowych w swoje zawiadywanie, jako też względem zapewnienia tym szkołom z początkiem roku 1863 utrzymania w myśl najwyższego rozkazu z d. 11 lutego r. b. (Rus. Inw.)

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

Dnia 20 Czerwca (2 Lipca).

Wczoraj w Paryżu miało miejsce rozdanie nagród z wystawy powszechnej. Na tym akcie ureczystym, cesarz Napoleon, miał mowę, treść której podaje nasz dzisiejszy telegram zamieszczony poniżej.

Po znanym napadzie bandy ochotników na granice rzymskie, powszechnie utrzymywano, że Garibaldi był obcy temu napadowi, równie jak innym w tymże celu przygotowywanym wyprawom. Tymczasem listy Garibaldeggo do koła powstańczego w Rzymie i koła emigracyjnego we Florencji, ogłoszone w *Diritto*, wyraźnie wskazują jego związek z temi usiłowaniami. Niemniej znaczącą wskazówką jest wyjazd jego synów, którzy udali się niewiadomo gdzie. Parlament włoski tymczasem udzielił gabinetowi upoważnienie do pobierania dochodów i robienia wydatków do końca lipca.

Mémorial diplomatique podaje cokolwiek zmienioną wersję odpowiedzi Fuad-paszy na jednobrzmiącą notę mocarstw w przedmiocie Kandji. Według tego tygodnika, Porta w zasadzie zgodziła się na żądane w wspomnianej notcie śledztwo, lecz określenie sposobu prowadzenia tego śledztwa, pozostawiła do układów, jakie mają się toczyć podczas pobytu sultana i Fuad-paszy w Paryżu.

Depesza z Bukaresztu zaprzecza pogłoskom o zaburzeniach w Mołdawji. Były poseł angielski w Konstantynopolu lord Stratford de Redcliffe postawił w parlamencie wnioski, żądający złożenia całej korespondencji gabinetu angielskiego z Portą lub z rządem księstw naddunajskich, w przedmiocie prześladowania żydów w

Mołdawji, które niedawno takie sprawiło wrażenie w Europie.

Izba gmin zatwierdziła ostatnie artykuły właściwego bilu reformy wyborczej, i pozostają do rozstrzygnięcia, tylko z jej inicjatywy powstałe wnioski co do podziału na okręgi wyborcze. Rozprawy w tej ważnej kwestji doprowadzą do ważnego pytania, komu powierzone będzie wprowadzenie reformy wyborczej, czy obecnie piastującym władzę torysom, czy nowemu gabinetowi, złożonemu z wigów. Z powodu tego spodziewają się żywej walki.

W ciele prawodawczem francuzkiem, po zamknięciu obecnej sesji, ma być wprowadzona zmiana w regulaminie wnoszenia poprawek, aby na przyszłość zapobiedz odraczaniu, za pomocą stawianych poprawek, roztrząsania ważnych praw, jak to miało miejsce w roku bieżącym co do praw o prasie i zgromadzeniach publicznych.

Zwracamy uwagę czytelników naszych na zamieszczoną poniżej korespondencję z Paryża.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 1 lipca. Przy dzisiejszem rozdaniu nagród za wystawę, cesarz miał mowę, w której wykazał, że ludy i monarchowie przybyli uczucie usiłowania pracy. Z współzawodnictwa inteligencji całego świata wynika moralna myśl jedności cywilizacji. Winszujemy sobie, rzekł cesarz, żeśmy przyjmowali większą część monarchów i książąt Europy; bądźmy dumni, żeśmy im okazali, jak wielką, szczęśliwą i wolną jest Francja. Uważni spozostawacze bez trudu przekonali się, że pomimo rozwoju bogactwa i dobrobytu, narodowe uczucie łatwe jest do obudzenia, skoro tylko chodzi o honor narodu; ta szlachetna drażliwość nie może być powodem do obaw o spokojność. Cesarz w imieniu swoim i cesarzowiczą, dziękował komisji i wynurzył wiarę w zwycięstwo wielkich zasad i słuszności moralnej.

(Correspondenz Bureau.)

* *Siew. Pocz.* podaje następujące depesze telegraficzne: *Ryga, 17 (29) czerwca.* Wczoraj, 16-go, dany był u Najjaśniejszego Pana obiad, na który zaproszeni byli wszyscy wyżsi urzędnicy cywilni i wojskowi i dowódcy pułków. O godzinie 8-ej wieczorem, Jego Cesarska Mość zwiędził obóz i obecnym był na capstrzyku. — *Liwadja, 16 (28) czerwca.* Najjaśniejsza Cesarzowa, przybyła do Liwadji dziś, o godzinie 5-ej po południu. Jej Cesarska Mość i Ich Cesarskie Wysokości, cieszą się wyborsem zdrowiem. Prześliczna pogoda sprzyjała podróży.

* *Biż. Wied.* donoszą: Do wojsk gwardji i okręgu wojennego petersburskiego, wydano rozkaz, że dla powitania Najjaśniejszego Cesarza, wszyscy generałowie, sztab i ober-oficerowie, oprócz znajdujących się na służbie, zgromadzić się mają na Aleksandrowskiej stacji drogi żelaznej warszawsko-petersburskiej, 18 (30) czerwca, na przybycie na tę stację pociągu Cesarskiego.

* Podług *Głosu*, Najjaśniejszy Cesarz przybędzie do Carskiego Sioła w niedzielę, 18 (30) czerwca, o godzinie 5-ej po południu, nazajutrz zaś, w poniedziałek, 19-go czerwca z rana, Jego Cesarska Mość odbędzie wjazd do Petersburga i znajdować się będzie w soborze kazańskim na nabożeństwie dziękczynnem.

* *Wil. Wiest.* w dalszym ciągu opisując pobyt Najjaśniejszego Pana w Wilnie powiada: „Dnia 12 czerwca, obiad u Najjaśniejszego Pana był przysobiony na 100 osób. Oprócz osób wymienionych

poprzednio, zaszczytzeni zostali zaproszeniem: najprzewielebniejszy Aleksander biskup kowieński, gubernatorowie i gubernjalni marszałkowie szlachty, przybyli do Wilna z powodu przyjazdu Najjaśniejszego Pana. Z miejscowej szlachty, zaszczycony był zaproszeniem hrabia Tyszkiewicz, stary żołnierz, bohater z pod Austerlitz; w swym mundurze konnej gwardji, sędziwy bohater, podczas największego wiru ostatniego buntu, nieustraszenie chodził po ulicach Wilna i powstrzymywał szaleńców. Przed obiadem Jego Cesarska Mość zaszczycił szczególnie łaskawą uwagą najprzewielebniejszego Aleksandra, biskupa kowieńskiego, wikarjusza djecezi litewskiej. Po obiedzie, Najjaśniejszy Pan wychodził na balkon, witany przez tłumy ludu otaczające pałac. Resztę dnia Jego Cesarska Mość raczył przebyć w swych apartamentach w towarzystwie osób stanowiących Jego świętę i głównego naczelnika północno-zachodniego kraju. Wieczorem, — lecz powiedzcie, że wieczorem miasto było wspaniale iluminowane, — wcale jest niedostatecznym. Wilno pod każdym względem, jest miastem oryginalnem; ulice Wilna, niezawodnie są najwęższe w całej Rosji; nie wielkie ich oświetlenie już sprawia ogromny efekt; cóż powiedzieć o iluminacjach w istocie wspaniałych! Wilno sławne jest ze swych okolic, — wyrażenie znów niedosyć dokładne. Wilno można porównać do wielkiego pucharu, — którego dnem będzie miasto, a bokami otaczające go góry, o które opierają się liczne ulice. Na jednej z takich gór, stoi zamek Gedymina, w skutku czego nazywa się ona Zamkową. Góry wileńskie oświecone ogniem bengalskim, tworzą widok z niczem nie dający się porównać. W poniedziałek wieczorem, góra Zamkowa przedstawiała świątynię prawosławną. Z ulic efektywniej od drugich wyglądała Niemiecka, przybrana w gorejące żyrandole, rozwieszane w poprzek niej, od jednego domu do drugiego. Gazowe słońca, herby państwa, cyfry Ich Cesarskich Mości w ogromnej liczbie jaśniały na każdej z trzech głównych ulic niewielkiego Wilna: Zwiastowania, Wielkiej i Niemieckiej. Do samego świtu, nie było możliwości ani przejść ani przejechać po ulicach miasta.

Dnia 13-go czerwca, Najjaśniejszy Pan, zaszczycił przyjęciem władze pokojowe, zebrane w salach pałacu. Członkowie wileńskiego gubernjalnego urzędu do spraw włościańskich, wszyscy prezesi zjazdów pokojowych, i znajdujący się w Wilnie zajmujący takie posady w innych guberniach, również jak urzędnicy do spraw włościańskich będący przy głównym naczelniku kraju, imiennie byli przedstawieni Najjaśniejszemu Panu. Najjaśniejszy Pan łaskawie raczył wypytywać się niektórych z nich o poprzednią ich służbę; następnie zwróciwszy się do wszystkich, rzekł: „Dziękuję wam panowie za pożyteczną służbę waszą; postępujcie dalej z taką samą gorliwością; pewny jestem, że będziecie działali z zupełną bezstronnością”. Potem Najjaśniejszy Pan wyszedł do zgromadzonych na podwórzu pałacu włościan gubernji wileńskiej, którzy mieli szczęście dnia poprzedniego ofiarować Jego Cesarskiej Mości chleb i sól, i zwróciwszy się do stojących na ich czele pośredników pokojowych gubernji, miłośniczynie raczył dziękować im za pożyteczną działalność i wynurzyć przekonanie o ich gorliwości i bezstronności na przyszłość, co wywołało głośnie wyrażenia gotowości, wykonywania, z serdecznym przywiązaniem, świętej woli ubóstwianego Monarchy.

Następnie, w obec pełnych zapału okrzyków włościan, Najjaśniejszy Pan, zwróciwszy się do nich, raczył zapytać się, czy nie ma pomiędzy nimi takich, co przyjęli prawosławie? Do włościan, którzy zbliżyli się i otoczyli Jego osobę, Najjaśniejszy Pan raczył powiedzieć następujące słowa: „Bardzo rad jestem widzieć was prawosławnymi; pewny jestem, że przeszliście na dawną wiarę kraju, z przekonania i szczerze; wiedzcie, że tym, co raz przyjęli prawosławie, pod żadnym pozorem nie pozwolę i nie dopuszczę powrócić do katolicyzmu; wiedzcie o tem i powtórzcie to odemnie wszystkim swoim; czy słyszycie? Powtarzam, rad jestem widzieć was prawosławnymi”. Głębokie wrażenie sprawiły te znaczące słowa na obecnych, i długo nieumilkające okrzyki „hura”, towarzyszyli Monarsze przy wyjeździe Jego na mustę oczekujących Go w obozie wojsk. Najjaśniejszy Pan był zadowolniony z wojsk również jak wczoraj. Jego Cesarska Mość kilkakrotnie dziękował generałom, w szczególności generałowi Kurdiu-mowowi i w ogóle dowódcom oddziałów. Szczególniej łaskawą pochwałą zaszczycił Najjaśniejszy Pan pułki dragonów 7-ej dywizji kawalerji. Powróciwszy z przeglądu o godzinie 12-ej, Najjaśniejszy Pan zwiędził bibliotekę publiczną. Główny naczelnik kraju zwrócił tu uwagę Jego Cesarskiej Mości na rzadkości biblioteki. Najjaśniejszy Pan obszedł czytelnie i z szczególną uwagą oglądał rysunki rozłożone na

wielkim stole. Jego Cesarska Mość zwrócił szczególną uwagę na przesliczną robotę rysunków. W składzie znajdującym się przy czytelniku Jego Cesarska Mość zwrócił uwagę na leżące na stole książki starych druków, o które raczył zapytywać się zarządzającego biblioteką. Z obejrzenia biblioteki Najjaśniejszy Pan był bardzo zadowolony i przy wyjściu raczył powiedzieć: „Dobrze. Dziękuję”.

O godzinie 1-iej po południu, Jego Cesarska Mość zaszczylił Swemi odwiedzinami naszego sędziwego arcybiskupa, najprzewielebniejszego metropolity Józefa, którego ciężkie cierpienia pozbawiły możliwości powitania Najjaśniejszego Pana przy przyjeździe. Od metropolity, Jego Cesarska Mość udał się do prawosławnego seminarjum litewskiego, znajdującego się w dziedzińcu klasztoru św. Trójcy. Najjaśniejszy Pan przedtem wstąpił do cerkwi klasztornej, gdzie był przyjęty z krzyżem św. przez rektora seminarjum archimandrytę Józefa, który ofiarował Jego Cesarskiej Mości, obraz Chrystusa Zbawiciela. W towarzystwie najprzewielebniejszego Aleksandra i rektora, Najjaśniejszy Pan udał się do gmachu seminarjum, gdzie wychowawcy powitali Jego Cesarską Mość śpiewem „Sławisa”; Najjaśniejszy Pan usnał śpiew za doskonale i dostrzegł obfitość dobrych głosów. Na żądanie Najjaśniejszego Pana, wychowawcy odśpiewali pieśń cherubinów i mieli szczęście zasłużyć na Jego podziękowanie. Z tej szkoły, Najjaśniejszy Pan udał się do szpitala „Sawicz”, gdzie obszedł wszystkie sale i raczył dostrzedz, iż chociaż lokal jest ciasny, ale utrzymanie go jest wzorowe.

W gimnazjum żeńskim przy wejściu Najjaśniejszy Pan był przyjęty przez dyrektora tego gimnazjum p. Winogradowa i główną ochmistrzynię panią Wołoską. Wychowawce gimnazjum przy wejściu Najjaśniejszego Pana do sali, gdzie były zgromadzone, powitały Jego Cesarską Mość odśpiewaniem hymnu narodowego, po skończeniu którego, trzy uczennice niższych klas ofiarowały Mu po bukietach kwiatów. Najjaśniejszy Pan łaskawie zwracał się do niektórych wychowawców i raczył zapytywać się o ich nazwiska. Wysłuchawszy odśpiewania „chóru Rusalek”, Najjaśniejszy Pan raczył spytać się dyrektora, czy wychowawce śpiewają kościelne pieśni? Po otrzymaniu odpowiedzi twierdzącej, Jego Cesarska Mość zaprzagnął usłyszeć śpiew, i przez chór wszystkich wychowawców był wykonany koncert: „Kol sławien Hospod' nasz na Sijonie.” Najjaśniejszy Pan pochwalił śpiew, łaskawie pożegnał uczennice które odprowadziły go do wyjścia i raczył wynurzyć swe podziękowanie zwierzchności gimnazjum żeńskiego.

Z tamąd Jego Cesarska Mość udał się do szpitala wojskowego, gdzie raczył wszystko zastać w wzorowym porządku i pozostał zupełnie zadowolony z umieszczenia chorych w wielkich salach. Na obiad do Najjaśniejszego Pana zaszczytzeni zostali zaproszeniem: główny naczelnik kraju, wileński gubernator i naczelnicy dywizji. Odjazd Jego Cesarskiej Mości był naznaczony na godzinę 7-ą wieczorem. Od godziny 5-iej powstał już nadzwyczajny ruch w mieście: jedni spieszyli ku pałacowi, drudzy ku dworcowi kolei żelaznej. Najjaśniejszemu Panu oprócz zwykłego konwoju, towarzyszyli konno wszyscy oficerowie pułków dragonów zebranych w Wilnie. Liczny tłum, pośród którego widać było włościan, otaczał stację. Dworzec i platforma były przepelnione przez władze wojskowe i cywilne, mnóstwo osób niebędących w służbie i damy. Najjaśniejszy Pan widocznie był rozrzucony. Siadłszy do wagonu z głównym naczelnikiem kraju, Jego Cesarska Mość długo i uprzejmie odkładał się stojącym na platformie, a odprowadzającym Jego wyjazd pożegnaniem „hura”, trwającym dopóty, dopóki pociąg nie znikł z oczu. Po odjeździe Najjaśniejszego Pana, wszyscy udali się do klasztoru św. Ducha, gdzie najprzewielebniejszy Aleksander, odprawił pontyfikalnie nabożeństwo z przykłonieniem za pomyślną podłość Jego Cesarskiej Mości.”

* *La France* pisze pod datą 29-go czerwca: Donosiliśmy wczoraj o ukończeniu śledztwa w sprawie zamachu w lasku bułońskim. Wokanda sądu przysięgłych na pierwszą połowę lipca, obejmuje sprawy tylko do 11-go tegoż miesiąca; na daty 12-go, 13-go i 15-go (14-go przypada w niedzielę) nie ma żadnej wyznaczonej sprawy. Panuje przeto przekonanie, że reszta pierwszej połowy lipca przeznaczoną zostanie na posiedzenia nadzwyczajne, na których prezydować będzie senator Devienne, pierwszy prezes, i na których rozstrząsana będzie sprawa Berezowskiego. Oskarżony wybrał za swego obrońcę adwokata Emanuela Arago.

* (O pochodzeniu przestępcy Berezowskiego), *Wołyn. Gub. Wied.* piszą: „W doniesieniach o zamachu na życie Najjaśniejszego Pana w

dniu 25 maja w Paryżu powiedziano było, że „przestępca był polak, imieniem Antoni Berezowski, lat 20, rodem z gubernji wołyńskiej, który dwa lata temu wyemigrował za granicę.” To jest wszystko, co do obecnej chwili wiadomo nam o osobistości przestępcy; lecz wiadomości te o tyle są zgodne z historią pewnej rodziny, którą przytaczamy poniżej, że sądząc z tożsamości danych, przestępca, jak się zdaje, należy do tej rodziny. Z urzędowych wiadomości okazuje się: W m. Żytomierzu mieszka szlachcic z wsi Awrotina w powiecie żytomierskim. Józef syn Mikołaja Berezowski, wyznania rzymsko-katolickiego, lat 43 wieku; zajmuje się on strojeniem fortepianów i udzielaniem lekcji muzyki; posiadał częstą w wspomnianej wsi, lecz takowa w 1854 r. została sprzedana za długi; był żonaty z córką obywatelki z wsi Kutyszczów w powiecie nowogrodzko-wołyńskim Hryniewiczowej, Kamili, która zmarła w 1852 r.; ma synów Stanisława, obecnie lat 22, Antoniego lat 20, Cezara lat 17 i córkę lat 15; najmłodszy syn Cezar i córka Karolina, od 1852 roku oddani byli na opiekę swej babki obywatelki we wsi Kutyszczach, Józefy Hryniewiczowej, a w 1857 r. oddani jej byli i dwaj synowie Stanisław i Antoni. W 1862 r. ojciec ich, Berezowski miał zamiar wyjechać do gubernji chersońskiej i wzięć z sobą synów Stanisława i Antoniego, dla wyszukania im gdziekolwiek miejsca, lecz udawszy się przedtem do wsi Kumanowcy w gubernji podolskiej, z niewiadomej przyczyny nie zgodzili się jechać z ojcem i pozostali w tej wsi: Stanisław pod pozorem zostania rzadcą majątkiem, a Antoni dla wstąpienia na księdza. W 1863 r. Stanisław znajdował się już we wsi Awrotinie w powiecie żytomierskim, był wzięty z domu obywatela Milewskiego za udział w buncie i w 1864 r. zesłany na Syberję, młodszy zaś brat jego Antoni, mający obecnie lat 20, powróciwszy do babki do wsi Kutyszcz, w 1853 r. wstąpił do bandy buntowników i uciekł za granicę, a chociaż ojciec jego Józef Berezowski, sam tajemnie przeszedł granicę dla odszukania syna Antoniego, lecz po krótkim pobycie w Galicji był wydany na powrót do Rosji w 1865 r. i oddany pod sąd, o czem obecnie toczy się sprawa w sądzie powiatowym żytomierskim. Dzieci Berezowskiego, w zakładach naukowych nie kształciły się, przysposabiane były przez nauczyciela domowego przy ich babce, obcych języków nie uczyły się i nie umiały żadnego rzemiosła. Hryniewiczowa umarła w 1865 r.; córka Berezowskiego Karolina, znajduje się przy ciotce swej obywatelce we wsi Kutyszczach Rybczyńskiej, a syn Cezar jest w służbie u zamieszkałego w Żytomierzu i utrzymującego traktjernię fraucuzkiego poddanego Minela i dogłada konie. Niezawodnie, dalsze śledztwo na miejscu przestępstwa wykryje i pochodzenie rodzinne złoźczyńcy; lecz tymczasem podobieństwo nazwiska, lat i czasu wydalenia się za granicę Antoniego Berezowskiego, z wiadomościami o przestępcy podanymi przez gazety, daje podstawę do przypuszczenia, że ten sam Antoni Berezowski, jest przestępcą, który dokonał haniebnym zamach na życie naszego Monarchy.”

Wiadomości telegraficzne.

* *Madryt, 28 czerwca.* *Gazeta madrycka* donosi, że królowa uda się 1-go lipca do La Granja.—P. Arzola, dotychczasowy minister sprawiedliwości, mianowany został ministrem spraw zagranicznych. P. Roncali otrzymał nominację na ministra sprawiedliwości, a p. Belda na ministra marynarki. (*Cor. Hav. Bul.*)

* *Lizbona, 28 czerwca.* (Ze źródła paragwajskiego). Z La Platy donoszą: Nieczynność trwa w dalszym ciągu w armji sprzymierzonych. Zaczyna panować przekonanie, że marszałek Caxias odkłada działania wojenne na czas nieograniczony. Wewnątrz Rzeczypospolitej argentyńskiej miała wybuchnąć rewolucja. Władze związkowe w La Rioja zmuszone zostały znowu do ucieczki. (*Tamże.*)

* *Bukareszt, 29 czerwca.* Pogłoski o zaburzeniach w Mołdawji są zmyślone. (*Cor. H. B.*)

* (Akt uroczysty w instytucie Aleksandryńsko-Marjińskim wychowania panien). Onegdaj, w niedzielę 18 (30) czerwca, odbył się w tym instytucie uroczysty akt, w obecności J.W. Jenerał-Feldmarszałka Hrabiego Namiestnika z Małżonką, kuratora warszawskiego okręgu naukowego, honorowego kuratora instytucji, wielu innych znakomych gości, rodziców i opiekunów wychowawców.

Akt rozpoczął się odczytaniem następującego historycznego szkicu (*).

(*) Odczytał ją inspektor instytucji p. Awenarius.

„Szanowni panowie i panie!

Przedstawiając na waszą życzliwą uwagę, krótki szkic życia i działalności Instytutu Aleksandryńsko-Marjińskiego za przeszły rok szkolny, przedewszystkiem muszę wspomnieć o wypadku, pod żywym wrażeniem którego Instytut zostaje i do obecnej chwili.

D. 9 czerwca r. b. zakład nasz był zaszczytny odwiedzinami Ich Cesarskich Mości Najjaśniejszego Pana i Najjaśniejszej Pani, i Ich Cesarskich Wysokości Wielkiej Księżniczki Marji Aleksandrowny i Księżcia Piotra Oldenburgskiego.

Znane wam są, szanowni panowie i panie, z gazet, szczegóły tego pamiętnego dla Instytutu dnia; niezawodnie pojmujecie uczucia zapala i rozrzewnienia, doświadczone w tym wypadku przez nas wszystkich, i zwierzchność i wychowawce Instytutu, rozumiałe dla tego, że wszelka niezgodność w tych uczuciach nie da się wyobrazić.

Ich Cesarskie Moście obejrzawszy Instytut we wszystkich szczegółach, raczyli wyrazić ochmistrzyni Instytutu swe podziękowanie. To Monarsze podziękowanie, które zawsze było i będzie najlepszą nagrodą dla wiernych poddańców naszego ubóstwanego Cesarza, stanowi zarazem rekojmie, że nasz zakład nie zбочył z jedynej, pewnej, wskazanej mu przez rząd drogi, i że zatem rok szkolny zakończający się dziś siejszym aktem uroczystym, nie został dla niego straconym.

Kieś, rok temu, miałem zaszczyt przedstawić na waszą uwagę, szanowni panowie i panie, szereg różnego rodzaju środków, przyjętych przez zwierzchność względem Instytutu, na waleń te środki przejściem do radykalnego przekształcenia naszego zakładu. Przekształcenie to jeszcze nie spełniło się, ale mamy zupełną podstawę do spodziewania się go w niedalekiej przyszłości; mamy możność spodziewania się że z początkiem nowego roku szkolnego, Instytut tak pod względem zarządu, jak i pod względem urządzenia wewnętrznego i zewnętrznego, przyłączy się do zakładów naukowych będących pod bezpośrednią Najdostojniejszą opieką Najjaśniejszej Pani.

W obec tak blizkiego i radykalnego przekształcenia, wszystkie przedwczesne i zarazem stanowcze zmiany byłyby niewłaściwe. Dla tego w zeszłym roku szkolnym, Instytut ograniczał się na rozwinięciu i wprowadzeniu w wykonanie środków przedsięwziętych w latach poprzednich.

Szczegółowe wymienienie tych środków dotyczących tak wychowawczego jak i naukowego działu i wykład sposobu ich rozwoju, w obecnym wypadku są niemożliwe. W zakładzie zamkniętym każdy dzień, każda godzina dostarcza nowy materiał do spostrzeżeń i działalności. Poczynając od osób, którym powierzono jest głównie staranie o duchowe i materialne dobro wychowawców, i które obowiązane są zwracać uwagę na ogólny duch i kierunek zakładu i kończąc na ostatnich wykonawcach, stosujących ogólne środki do szczegółowych wypadków, dla wszystkich jest wiele i bardzo wiele roboty w takim zakładzie, jak na Instytucie.

Blizszy nadzór nad moralnością i sprawowaniem się wychowawców, powierzony jest, pod głównym kierunkiem ochmistrzyni, damom klasowym, dokładnie obznajomionym ze sprawą wychowania. Znajdując się przy swych wychowawcach prawie nieodłącznie, mają one zupełną możność poznania z ich dobrych i złych przymiotów, i kierowania niemi. Rezultaty podobnego czujnego i ciągłego nadzoru ukazują się uietylko w kształcie poprawy pojedynczych osobistości, odbijają się one i w całej masie wychowawców, w duchu klasy i całego zakładu, i kończąc rok szkolny, możemy śmiało powiedzieć, że duch naszego zakładu zmienił się na lepsze.

Co się tyczy działu naukowego, nie było zmian co do rozkładu przedmiotów na klasy i co do liczby lekcji, w części z przyczyn powyżej wymienionych, w części dla tego, że ustawa i etat Instytutu z 1862 roku, obowiązujące dotąd, zakreśliły granice podobnym przekształceniem.

W osobistym składzie nauczycieli zaszły następujące zmiany: zamiast nauczyciela języka ruskiego p. Oleszkiewicz, który otrzymał inne przeznaczenie, wyznaczony został naprzód p. Szmakow, a od października p. Iljin, a do wykładu historii naturalnej, na miejsce p. Boguckiego, naznaczony został p. Bański.

Pedagogiczna rada Instytutu zgromadziła się w ciągu roku szkolnego 10 razy. Zajmując się rozbiorem różnych sposobów wykładu, rozstrząsaniem programów naukowych i wyborem środków pomocniczych, przyjmowaniem i promocjami wychowawców do wyższych klas i t. p., rada jednocześnie nie spuszczała z uwagi wprowadzenia zasad wychowawczych do sprawy nauczania, rozstrząsała środki dla wprowadzenia o ile można największej jednoci w wykładzie poje-

dynczych przedmiotów i rozbierała przyczyny dostrzeżonych przez nią w praktyce naukowej zjawisk.

Postępy wychowawcze w ubiegłym roku naukowym można nazwać w ogóle dostatecznymi. Procent wychowawczy, które nie uczyniły postępów zadawalniających, w wyższych klasach był daleko mniejszy niż w niższych. Ten fakt objaśnia się w części różnym, a często niedostatecznym domowym przygotowaniem, przyjmowanych do niższych klas dzieci; z drugiej strony, to stopniowe powiększanie się liczby uczennic, robiących postępy w miarę posuwania się do wyższych klas, najlepiej stwierdza zasadę pedagogiczną, na mocy której kurs klasowy, ściśle zastosowany do duchowych sił uczennic, stopniowo zagładza wszystkie różnice domowego przygotowania.

Kwestja duchowego rozwoju wychowanek w zamkniętym zakładzie naukowym, jest ściśle złączona z kwestją ich fizycznego dobrobytu. Pod tym względem rok szkolny upłynięty był bardzo szczęśliwy dla instytutu. Żadna z panujących w mieście chorób, ani cholera, ani skarlatyna, ani odra, nie przeziębła się do instytutu. Wypadek śmierci był tylko jeden. Wszystkie inne stosunkowo nieliczne wypadki choroby, kończyły się prędkim i zupełnym wyleczeniem. Do takiego pomyślnego stanu zdrowia w instytucie, w znacznej części przyczyniły się ściśle regularne życie wychowawcze, zdrowy pokarm, czyste powietrze w klasach, salach i innych lokalnościach, częste przechadzki po ogrodzie, i nakoniec wprowadzone w tym roku lekcje gimnastyki.

Kończąc krótki szkic życia i działalności instytutu w zeszłym roku szkolnym, obznajmiwszy was, szanowni panowie i panie, z najbliższymi rezultatami tej działalności, uważam za zbyteczne wyjaśniać dla czego ostateczne jej sprawdzenie jest jeszcze niemożliwe, dla czego ostateczne stanowcze słowo nie może być wypowiedziane. Szkoła jest tylko przedśmionkiem życia, a sprawdzenie zadania szkolnego, daje tylko życie. Tymczasem musimy ograniczać się na najbliższych rezultatach, wypływających bezpośrednio z przyczyn, które je wywołały; tymczasem będziemy się spodziewali, że niezmiernie troskliwość rządu o instytut, że ciągła łaskawa względność na instytut JW. Jenerał-Feldmarszałek Hrabia Namiesnik, przy uczciwych i wspólnych usiłowaniach osób służących przy instytucie, zachowają mu i na przyszłość to wydatne miejsce, jakie zdołał już zająć w szeregu miejscowych zakładów naukowych.

Następnie nauczyciel języka ruskiego p. Żemczuzin odczytał nazwiska wychowanki otrzymujących świadectwa i nagrody, które kolejno doręczał im JW. Jenerał-Feldmarszałek Hrabia Namiesnik. Nakoniec odczytana była lista imienna uczennic, które otrzymały promocje do klas wyższych. Potem zaczął się koncert wokalny i instrumentalny, który trwał około 1½ godziny. Z wykonanych sztuk, najwięcej zyskały pochwał: romans „Pticzka” odśpiewany przez uczennicę p. Ciaffei i kwintet Humla, po mistrzowsku odegrany przez uczennicę IV klasy Masłowską.

Akt zakończył się hymnem narodowym, poczem uczennice w towarzystwie dostojnych gości i całej publiczności udały się do kaplicy prawosławnej i katolickiej podziękować Bogu za pomyślnie ukończony rok szkolny. (Warsz Dniem).

* (Fotografie). Jak donosiliśmy poprzednio, kilku tutejszych fotografów zdejmowało widok wjazdu Najjaśniejszego Pana do Warszawy przez bramę trjumbalną. Z pomiędzy nich p. Brandel zdołał wykończyć i ukolorować zdjęty przezeń widok ten, tak pospiesznie, iż o godzinie 6-iej po południu był w stanie ofiarować go Najjaśniejszemu Panu, który Najmiłościwiej przyjął go raczył. P. Mieczkowski zaś ofiarował Najjaśniejszemu Panu album widoków Warszawy, w 48 planszach, w przepysnej oprawie z kości słoniowej objętej w srebro, które również Miłościwie przyjął raczył Jego Cesarska Mość, rozkazawszy obu wspomnianym fotografom udzielić pieniężne nagrody.

* (Konkursu instytutu muzycznego). W uzupełnieniu wczoraj podanego przez nas programu, mającego odbyć się jutro w sali resursy obywatelskiej wieczorem o godz. 8-iej pierwszego konkursu klasy wokalne instytutu muzycznego, uważamy za właściwe dodać, że tak ten jak i następne konkursy, odbywać się będą o nagrody po sześcioletnim okresie, i dla tego mają różną wartość od zwykłych corocznych popisów.

* (Doktoryzacja). W dniu 22 czerwca (4 lipca) r. b., o godzinie 1-iej z południa, p. Władysław Okęcki, dr. prawa uniwersytetu Heidelberskiego, adjunkt wydziału prawa i administracji szkoły głównej, bronił publicznie w auli tejże szkoły, rozprawę p. t. „Prawo familijne u Rzymian. Część I-sza: Prawa małżeń-

skie”, — napisaną w celu otrzymania stopnia doktora prawa szkoły głównej warszawskiej.

* (Tydzień handlowy). Dnia 16 (28) czerwca. Zboże. Znaczne dowozy, oraz ciągle niekorzystne raporta o stanie targów zagranicznych, wywarły nacisk na ceny pszenicy u nas; skutkiem tego wartość produktu obniżyła się na gatunki średnie i ostatnie o 90 kop. do 1 rs. 12½ kop. za korcu; gatunki zaś przednie utrzymały się na stanowisku zeszlotygodniowym, a w niektórych razach płacono ceny wyższe; płacono od r. 7 kop. 20 — r. 9 kop. 75. Żyto w dobrym gatunku było płacone po cenach zeszlotygodniowych, a nawet wyższych o kop. 15, gatunki zaś przybyłe z Cesarstwa, a przezwłaszcza w niedobrej kondycji będące, nie mogły znaleźć umiarkowania bez obniżenia ceny o 20—30 kop., płacono rs. 5 kop. 70 — rs. 6 kop. 45. Tranzakcje tak w pszenicy jak w życie odbyły się tylko na potrzeby konsumcji miejscowej. Jęczmień kupiono nieznacznie tylko partje na potrzeby prowincji po obniżonych cenach o kop. 30. płacono do r. 4 kop. 65 za korzec. Fabrykanci tutejsi żadnych zakupów nie czynią. Owies uległ również obniżeniu o 45 kop. na korcu. Płacono r. 2 kop. 70 — rs. 3 kop. 15. Okowity ceny, z powodu znacznych dowozów i zmniejszonej potrzeby, obniżyły się o 5 kop. na garcu. W tygodniu ubiegłym zwieziono wiele melassy, którą sprzedawano o 12 kop. niżej od ceny za dobrą. Cukier. Ogólne podniesienie cen cukru na targach europejskich i rosyjskich, jako też złe widoki na urodzaj buraków u nas, są przyczyną, iż nasi fabrykanci żądania swe ciągle podwyższają. Tranzakcje w upłynionym tygodniu były średnie. Płacono na miejscową konsumcję za Hermanów rs. 4 kop. 50, za Ostrów, Oryszew i Łyszkowice r. 4 kop. 35 — r. 4 kop. 42½; za Majerhoff i Elżbietów rs. 4 kop. 30; za Model, Lesmierz i Częstocice rs. 4 kop. 20, za Rytwiany, rs. 4 kop. 15, do cesarstwa płacono za Sanniki rs. 4 kop. 45, za Ostrów rs. 4 kop. 35, za Majerhoff, Dobrzelin rs. 4 kop. 20, za mączkę płacono od r. 3 kop. 75 — r. 3 kop. 90. W Petersburgu ceny w ubiegłym tygodniu za pierwsze gatunki były jak następuje: Konig 9 rs. na 6 miesięcy, Hauff rs. 8 kop. 90 na 6 miesięcy, Keschnier rs. 8 kop. 50 na gotówkę. Z podolskiej i wołyńskiej gubern. donoszą, że tam plantacje buraczane przedstawiają dotychczas najpiękniejsze na urodzaj nadzieje. We Francji, Niemczech i u nas sadzenie buraków było mocno spóźnione; plantacje są znacznie mniejsze niż w roku zeszłym i tylko w razie sprzyjającego lata i jesieni mogą wydać sprzęty średnie. Łój. Od dni 14 objawiło się wiele życia w obrotach w tym produkcie. Fabrykanci nasi czynią znaczne zakupy. Ilość przez tenże czas na byta wynosi 6—700 beczek, za które płacono po rs. 5 kop. 25 za pud na późniejszą dostawę. Również traktują o partje w ilości kilkuset beczek do wywozu za granicę. (Gaz. Handl.).

* (Tydzień giełdowy). Dnia 16 (28) czerwca. Na giełdzie berlińskiej głównie nasze wartości uległy obniżeniu, do czwartku włącznie od ½—3% wnoszącemu, a chociaż dni następnych jakies opamiętanie nastąpiło, jednakże obniżenie kursów wynosiło jeszcze na nasze bilety bankowe 1¾%, na weksle warszawskie i petersburskie 1¾—2½%, na listy zastawne, listy likwidacyjne i obligi skarbu 1½—2%, a na pożyczkę premjową 1¾%. Na giełdzie petersburskiej kursa remes zagranicznych podniosły się o 2½—3%, u nas zaś podwyższenie ażja na dewizy zagraniczne doszło na weksle pruskie 4½%, 4½% (z 117, 116½ — na 121½, 121), na londyńskie 4½%, na paryżskie 4½%, a na wiedeńskie 3%. Obroty wekslowe tego tygodnia, chociaż większe od obrotów tygodnia poprzedniego, nie dosięgły sumy średniej. Ruł w papierach publicznych tygodnia zeszłego był ograniczony co do ilości gatunków traktowanych, chociaż obroty w niektórych były znaczniejsze. Listów zastawnych kupowano więcej pierwszej aniżeli znowu drugiej serji, a nawet zamieniano drugą na pierwszą z dopłatą różnicy; mimo obniżenia ich kursu w Berlinie u nas kurs się podniósł na pierwszą o ½%, 5/6%, a na drugą serję o ½%. Obligów skarbu poszukiwano w sztukach dużych, a ofiarowane kwoty znalazły odbyt z podniesieniem kursu o 1 do 1½% za sztuki mieszane. Listy likwidacyjne, mimo obniżenia swego w Berlinie, ciągle jeszcze, z przyczyny znacznie poskoczonego u nas ażja pruskiego, przydawały się na wysyłkę w tamtą stronę jako remesa, co kurs ich nie tylko utrzymało ale nawet o 1% podniosło. Z pożyczki premjowej brano więcej pierwszą emisję aniżeli drugą, więc kursa się podniosły na emisję pierwszą o ¼ do ½% na emisję drugą o ¾ do 1%. Na akcje kolei żelaznych tydzień nie był fortunny, albowiem oprócz niewielkich kwot akcji bydgoskich po kursie dawniejszym nie kupowano żadnego innego gatunku. Pięcioprocentowe bilety banku cesarstwa ofiarowano tylko w sztukach imiennych, które u nas nie łatwy znajdują pokup. Czteroprocentowe metaliki przez cały tydzień były poszukiwane, ale nie dostarczono ani jednej sztuki. (Gaz. Handl.).

* (Wypadki). W dniu wczorajszym furman od majstra zduńskiego, przy ulicy Czerniakowskiej zamieszkały, przyjechawszy wieczorem do domu, zawracał w podwórze wozem, w tem podbiegła 3-letnia dziewczynka córka żołnierza Marja Niewiadomska, której koło przejechało prawą nogę. — W tymże dniu, Jan Wasowski robotnik, lat 26 mający, zdejmując z wozu szyny, jedną z nich przytknął sobie mocno nogę.

* (Kursa monet zagranicznych w Warszawie).
Za talar wczoraj r. 1 kop. 12   dziś r. 1 kop. 12½.
Za frank   „   „   31   „   „   31½.
Za złoty reh.   „   „   62   „   „   62½.
NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może służyć tylko za wskazówkę.

* (Podróż J. C. W. Wielkiego Księcia Aleksiego Aleksandrowicza). Rus. Inw. podaje następującą depeszę telegraficzną z Konstantynopola, datowaną 14-go (26-go) czerwca i otrzymaną przez Odosę: W dniu wyjazdu sułtana do Paryża, 10-go (22-go) czerwca, przybył do Konstantynopola Jego Cesarska Wysokość Wielki Książę Aleksy Aleksandrowicz, na parostatku „Wielka Księżna Olga”, należącym do ruskiego towarzystwa żegluga i handlu. Niezwłocznie po swym przyjeździe, Wielki Książę odwiedził sułtana na jego jachcie. Sułtan oddał Wielkiemu Księciu wizytę na parostatku „Wielka Księżna Olga”, i następnie udał się w podróż. Wielki Książę na swym parostatku, a ciało dyplomatyczne na parostatkach prywatnych, odprowadził sułtana na pewną odległość. Wielki Książę Aleksy Aleksandrowicz odwiedził patriarchę konstantynopolitański i zwiędził wszystko, co w stolicy cesarstwa tureckiego zasługuje na uwagę. Wielki Książę witany był wszędzie z zapałem. Dziś, 14-go (26-go) czerwca, Wielki Książę Aleksy Aleksandrowicz udaje się na parostatku „Wielka Księżna Olga” w dalszą podróż. Wielki Książę zwiędzi, na tymże parostatku, Ateny, archipelag grecki i Maltę.

* (Podróż J. C. W. Wielkiej Księżny Marji Mikołajewnej). La France donosi pod datą 29-go czerwca: Jej Cesarska Wysokość Wielka Księżna Marja Mikołajewna wyjechała wczoraj do Trouville, gdzie zabawi z piętnaście dni. Następnie Jej Cesarska Wysokość wróci do Paryża i zamieszka w pawilonie de Breteuil.

* (Przyjazd umocowanych amerykańskich). Głos pisze: W tych dniach przybyli do Petersburga z Stanów Zjednoczonych umocowani i członkowie amerykańskiej kompanji rosyjsko-amerykańskiego telegrafu: senator Dulite i p. Collins, który od lat wielu popiera to przedsięwzięcie. Przywieźli oni z sobą wyjaśnienie przyczyn, dla których kompanja nie widzi korzyści dalszego prowadzenia rozpoczętej przez nią budowy telegrafu, oraz nowe projekta i warunki dla naszego rządu, pod jakimi to przedsięwzięcie może być wznowione i uwieńczone pomyślnym skutkiem. Szczegóły tych projektów nie są jeszcze wiadome; powiadają wszakże, że ograniczają się jedynie na wzajemnej pomocy ze strony rządów ruskiego i amerykańskiego. A więc nadzieja rozwiązania tej wielkiej kwestji zabyła na nowo! Złoczyby należało, aby nowe układy doprowadziły do zupełnego porozumienia, które przyczyniło by się do wzmożenia przyjaznych stosunków Rosji z Stanami Zjednoczonymi, i aby do ukończenia tych układów wstrzymane zostały wszelkie wydane rozporządzenia względem zaniechania budowy telegrafów w kraju amurskim.

* (Gazeta ludowa w Wilnie). Mosć. Wied. piszą: Z radością dowiadujemy się, że w Wilnie powzięto myśl założenia przy tamecznym bractwie św. Duchy, z pomocą ze strony administracji, Gazety ludowej, przeznaczony wyłącznie dla włościan północno-zachodniego kraju. Podobne pismo, zawierające w sobie potrzebne dla włościan wiadomości, mogłoby stać się dzielnym środkiem reakcji przeciw polskiej intrydze i kierowaniu umysłów miejscowej ludności. Obok mającej nastąpić reorganizacji sądownictwa, a szczególnie obok reformy ziemskiej, o której w ostatnim czasie zaczęły wiele rozprawiać, bez takiej gazety reformy te mogłyby stać się raczej szkodliwymi niż korzystnymi dla kraju. Obok zaprowadzenia znacznej ilości szkół ludowych w kraju, włościanie nie będą już w potrzebie jak dawniej udawać się do szlachty lub do żydów, dla odczytania drukowanego pisma. Rozpowszechnienie Gazety ludowej jest teraz rzeczą możliwą, przy pomocy instytucji pokojowych.

* (Opera włoska). Głos pisze: Słychać, chociaż za pewność tego ręczyć jeszcze nie możemy, że w porzimowej niezawodnie będzie tu opera włoska, i że składu jej trupy, między innymi zaangażowane zostały śpiewaczki: Patti, Lucca i Trebelli, i śpiewacy: daw

znajomy tutejszej publiczności *Mario, Calzolari* i oba bracia *Gracijani*. Słychać także, że w miesiącu wrześniu przybędzie do Petersburga cała trupa tancerek z królewskiego teatru opery w Berlinie, która będzie tu dawać małe balety komiczne, jako to: „Modniarki”, „Anglicy w Paryżu” i t. p. *Entrepreneur* tej trupy, p. *Opfermann*, zamierza wynająć na ten cel budowę, w której odbywały się widowiska trupy *Rappo*, albo cyrk *Nowosilcowa*.

* (Grad w Odesie). *Odes. Wiest.* pisze: W kolonjach leżących w okolicy kolei żelaznej, mocno ucierpiały winnice z powodu wielkiego gradobicia. Na stacji rozdulnej grad powybił mnóstwo szyć, a w kilku miejscach grad pozabijał jagnięta. Z powodu nastąpnego w maju zimna, pomarzęły liście na akacjach, a nawet na dębach.

* (Wystawa w paryżu). Pierwszego dnia Zielonych świąt napływ zwiedzających wystawę powszechną był większy niż kiedykolwiek, wynosił bowiem 138,000 osób. Zapasy wiktuałów w wielkich restauracjach wyczerpane zostały przed nadejściem pory objadowej. Należy oddać sprawiedliwość francuzkim i angielskim restauratorom, że nie podwyższyli ceny porcji, gdy tymczasem w niemieckich restauracjach, przy podwyższeniu ceny porcje zmalały, a potrawy narodowe zniknęły z karty prawie wszystkie i zastąpione zostały potrawami francuzkimi, branymi po większej części z sąsiednich restauracji. Słynne w świecie browary niemieckie nie wstydzą się traktować gości takim przasnem i ciepłym piwem, z jakim nie można spotkać się nawet na przedmieściach Paryża. (*Rus. Inw.*)

* (Sadyk-pasza). Czytamy w gazecie lwowskiej *Słowo* z 14 (26) czerwca: „*Dziennik Nowiny olomunieckie* donosi, że Sadyk-pasza (polak Michał Czajkowski), dowódca kozaków polskich w Turcji, działa przeciw powstańcom bułgarskim ze swym oddziałem renegatów. *Dziennik polski* nie wierzy tej wiadomości i zarzuca *Nowinom olomunieckim* kłamstwo tendencyjne. Nie pojmujemy, dla czego by ta wiadomość miała być niewiarogodną i po co by uciekano się tu do kłamstwa tendencyjnego; wiadomo, że Sadyk-pasza jest sługą wiernopoddanym sułtana tureckiego, co zaś ten sułtan rozkaże mu, basza jego musi wykonać dokładnie, pod zagrożeniem utraty życia. Obok tego dowódca kozaków polsko-tureckich nie jest tem, czem był Chmielnicki, za którym stało 100,000 wojska kozackiego, albowiem renegat Sadyk-pasza ma pod sobą tylko kilkuset renegatów, którzy nie są bynajmniej straszni dla bułgarów.”

Anglja.

* (Bil reformy). Izba gmin angielskich na posiedzeniu swoim z d. 27 czerwca przyjęła ostatnie artykuły, nie mające zresztą żadnego politycznego znaczenia, bilu reformy wyborczej przez rząd przedstawionego. Pozostały tylko jeszcze do rozważenia propozycje wypływające z inicjatywy samego parlamentu, a dotyczące podziału krzesła parlamentarnych pomiędzy miasta, czyli mieszkańców miast reprezentujących interesa przemysłowe i handlowe, i hrabstwa, czyli ludność wiejską, reprezentującą interesa rolnicze i ziemskie. Rozprawy nad tym przedmiotem, nie dotykając wcale zasady reformy, ważnymi będą pod tym względem, gdyż chodzić będzie o to, czy whigowie, czy też torysy otrzymają korzyści z zmian demokratycznych wprowadzonych przez izbę do prawa wyborczego w Anglii. Spodziewać się zatem można nadzwyczaj ożywionej walki, w której wezmą udział stronnictwa stosownie do swojego stanowiska. (*Nord*).

* (Żydzi mołdawscy.) Lord Stratford de Redcliffe zamierzał postawić 1-go lipca następujący wniosek: „Ażeby doręczony został królowej pokorny adres, żądający złożenia odpisów wszystkich korespondencji, jakie prowadzone były pomiędzy rządem angielskim a Portą otomańską lub hospodarem księstw nadnadańskich, w przedmiocie środków przedsięwziętych przez rząd tych księstw dla pozbawienia żydów, zamieszkałych w Mołdawji, ich własności nieruchomości i dla wygnania ich z kraju.” (*La Fr.*)

* (Wice-król Egiptu). *Londyn*, 28 czerwca. Lord Stanley, odpowiadając lordowi Cecil, oświadczył, że rząd angielski postanowił zaprosić wice-króla Egiptu jako gościa państwa. Wice-król przyjął to aproszenie. Najeto dla niego apartamentu w hotelu *Claridges*. Rząd angielski oddawać będzie wice-królowi, podczas jego pobytu w Londynie, honory należne jego osobie. (*Cor. Hav. Bul.*)

* (Lord Cowley). *Daily Telegraph* z 28-go czerwca pisze: „Z dniem 2-m lipca, lord Cowley zostanie reprezentować w Paryżu rząd angielski. Czternaście lat, w ciągu których lord rezydował przy wrozie tuileryjskim, są pamiętne w dziejach obu kra-

jów. Objawszy te obowiązki z rana tegoż samego dnia, w którym dokonany został zamach stanu, który wyniósł drugiego z Napoleonów na tron cesarski, opuszcza on swe stanowisko w chwili, w której cesarstwo uzyskało, że tak powiemy, sankcję ze strony wszystkich narodów europejskich, zapomocą obecności w Paryżu wszystkich główniejszych monarchów ładu stałego. Najpiękniejszy tytuł do wdzięczności dla lorda Cowley stanowi to, że opuszczenie przez niego jego dotychczasowego stanowiska, będzie zarówno żałowane z obu stron kanału.”

Austria.

* (Zaburzenia w Fiume). *Morgen Post* ogłasza depeszę z Petersburga, podług której, na skutek wiadomości zakomunikowanej przez konsula ruskiego w Fiume co do groźb, przedmiotem których jest on ze strony magjarów egzaltowanych, trzy fregaty pancerne ruskie, stojące na brzegach włoskich, otrzymały rozkaz odpłynięcia do Fiume, dla udzielenia, w razie potrzeby, opieki poddanym ruskim.

* (Zaprzeczenie). *Gen. Corr.* zaprzecza pogłosce podanej przez niektóre dzienniki, o odbyciu się pomiędzy baronem Beustem, kardynałem-arcybiskupem Rauscherem i nuncjuszem apostolskim konferencji, dla roztrząśnienia kwestji rewizji traktatu.

Francja.

* (Wizyty dostojnych osób). *La France* pisze: Cesarz austriacki przybędzie do Paryża dopiero 26-go lipca. Jego cesarska mość opóźnił swą podróż do Francji z powodu zgonu swego szwagra, księcia Turn i Taksis, oraz z powodu stanu zdrowia cesarzowej, której siły zostały nadwątłone na skutek uroczystości koronacyjnych. Król wirtenberski spodziewany jest w Paryżu 8-go lipca, a wielki książę sasko-wejmarski 7-go tegoż miesiąca. — Podług *La Patrie*, cesarz i cesarzowa austriaccy mają przybyć do Paryża dopiero 28 lipca.

* (Panorama miedzymorza suezkiego). *Paryż*, 29 czerwca. Wczoraj z rana, cesarz, cesarzowa, książę następca tronu i wice-król Egiptu udali się razem na wystawę towarzystwa kanału suezkiego. Baron de Lesseps, który znajdował się wówczas we wspólnym pałacu beja tunetańskiego, wezwany został jak najspieszniej i miał zaszczyt oprowadzać ich cesarskie moście i ich wysokości po panoramie miedzymorza Suez. Cesarz i cesarzowa wynurzyli pokilkakrotnie p. Lessepsowi swe zadowolenie. (*La Fr.*)

* (Ciało prawodawcze). *Paryż*, 29 czerwca. Ciało prawodawcze przyjęło wczoraj 226 głosami przeciwko 8 prawu dotyczące zarządu Algierji. Rozpoczęły się potem rozprawy nad budżetem. P. Latour-Dumoulin wyrzekł, że polityka ministrów jest polityką dwuznaczną. (*Cor. H. B.*)

* (Regulamin izby). *Opinion nat onale* donosi, że po ukończeniu obecnych posiedzeń ciała prawodawczego zmienionym być ma regulamin izby i uregulowanem prawo poprawki w ten sposób, iż uwolni się od nadużycia prawo, które przeszło w ręce opozycji wszystkich odcieni i stało się środkiem do odraczania w nieskończoność rozpraw nad prawem, jak to przekonano się w tym roku z trzech projektów, które zmuszono, pomimo ich naglącej potrzeby, odroczyć do przyszłych posiedzeń ciała prawodawczego. (*Nord*).

* (Sprostowanie). *Nord* z dnia 30 czerwca pisze: W korespondencji z Suez, rozwodzącej się nad stanem sanitarnym pielgrzymów z Mekki, *Monitor powszechny* zamieścił w liczbie pielgrzymów, oprócz czerkiesów i anatolczyków, także i *czarnogórców*. Czyżby przyjazd sułtana do Paryża miał skłaniać dziennik rządowy do propagandy muzulmańskiej? Pewną przecie jest rzeczą, że dotychczas wszyscy mieszkańcy Czarnogórze byli chrześcijanami, i że nie otrzymaliśmy żadnej wiadomości o nawróceniu ich na wiarę mahometańską.

Meksyk.

* (Działania wojenne.—Cesarz Maksymilian). *La Patrie* pisze: Dowiadujemy się, że do 25-go maja, miasto Meksyk broniło się jeszcze, lecz że generał Tavera, komendant twierdzy, wszedł w układy z Porfirio-Diaz'em dla uzyskania zaszczytnej kapitulacji, czemu zresztą sprzeciwiał się wszelkimi siłami generał Marquez, którego los został już wówczas rozstrzygniętym jeżeli dostanie się żywcem w ręce swych przeciwników. Co się tyczy wiadomości z Queretaro, którego poddanie się było znanem w Meksyku, są one nadzwyczaj pogmatwane. Wiadomo tam było jedynie, że cesarz Maksymilian odprowadzony został do obozu Porfirio Diaz'a, który zgadzał się z pierwszorzędnymi generałami swej armji pod tym względem, że życie cesarza powinno być oszczędzone. Pod datą 1-go czerwca, oblężenie Vera-Cruz trwało jeszcze, i miasto nie okazywało skłonności do podda-

nia się; lecz załoga wszczęła układy z generałem dowodzącym wojskami oblegającymi, dla uzyskania kapitulacji podobnej do tej, jakiej generał Tavera zawarł dla miasta Meksyku. Wiadomości z Tampico dochodzą do 28-go maja. Stronnicy Ortegi wypędzili juaristów i stali się panami miasta i jego okolic.

Prusy.

* (Rekwizyta wojenne Luksemburga). *La France* pisze: Donoszą nam z Frankfurtu nad Menem, że na ostatnim posiedzeniu komisji wyznaczonej do zlikwidowania własności związkowych, Prusy kazały oświadczyć, że gotowe są wziąć na swój rachunek, w terminach jakie sama komisja oznaczy, wszystkie rekwizyta artyleryjskie, które znajdowały się w Luksemburgu, z wyjątkiem przedmiotów uznanych za nieprzydatne do użytku lub popsute. Prusy oświadczyły także, że podejmują się wydatków spowodowanych przewozem pomienionych rekwizytów do Saarlouis, Moguncji i Koblenz, gdzie takowe zostały złożone tymczasowo, w oczekiwaniu decyzji komisji. Co się tyczy tych rekwizytów wojennych, które pozostały w Luksemburgu, Prusy znajdują, że natychmiastowa ich sprzedaż byłaby korzystniejszą niż podział w naturze.

* (Przyjazd królewicza włoskiego). *Berlin*, 29 czerwca. Książę następca tronu włoskiego przybędzie tu d. 3 lipca; towarzyszyć mu będą kawaler Cagio, p. Gerbaix de Sonnaz, margr. Recisa kapitan Branbilla i p. Bertolla. (*Cor. H. B.*)

Turcja.

* (Kwestja kandjocka). *Mém. dipl.* ogłasza następującą depeszę telegraficzną z Wiednia, z daty 27-go czerwca: Haidar-effendi, ambasador turecki w Wiedniu, zawiadomił urzędownie barona Beusta, że Porta przyjmuje zasadę śledztwa co do sprawy kandjockiej, żadaną w notach jednobrzmiących mocarstw poręczających. Sposób wyprowadzenia śledztwa pozostawia się późniejszym naradom, które odbędą się w Paryżu, podczas pobytu tam sułtana i Fuada-paszy”. *La Fr.*, przytaczając tę depeszę, nadmieniam, że objęte nią informacje zgadzają się z temi, które pismo to poczerpnęło samo ze źródeł wiarogodnych.

* (Najście granic papieżkich). *Italie* wspomina o nowem usiłowaniu najścia granic południowych państwa kościelnego. Zgromadziło się było w tym celu około stu indywiduali, które zostały, jak się zdaje, rozproszone przez wojska. (*La Fr.*)

* (Kwestja rzymska.—Synowie Garibaldi). *La France* pisze pod datą 29-go b. m.: Donieśliśmy wczoraj o nowem najściu na granicę południową państwa kościelnego. Stronnictwo garibaldijskie zrzucało z siebie dotąd odpowiedzialność za te poruszenia; lecz kilka listów Garibaldi, ogłoszonych w *Diritto*, pozostaje, jak się zdaje, w styczności z tą sprawą, którą sądy wyjaśnią niebawem. Listy te adresowane są do ogniska rewolucyjnego w Rzymie i do ogniska emigracyjnego we Florencji.—Obaj synowie Garibaldi udali się w podróż, lecz nie wiadomo dokąd.

* (Izba deputowanych). *Florencja*, 28 czerwca. Izbie deputowanych zakomunikowane zostały traktaty handlowe, zawarte z Japonją, Chinami i Paragwajem. Złożony został również projekt do prawa, dotyczącego podwyższenia ogólnej sumy monety brzącej ze 141 milionów na 156 milionów. Izba zatwierdziła bez rozpraw, 215 głosami przeciw 15, projekt tymczasowego poboru podatków przez cały miesiąc lipiec. (*Cor. Hav. Bul.*)

* (Zaburzenia w Weronie). W Weronie pospólstwo dopuściło się gorszących wybryków w święto Bożego Ciała. Jest tam zwyczajem, że muncypalność każe przed procesją rozciągnąć po nad ulicami opony płócienne dla ochrony od słońca. Po rozwieszeniu tych płócien w nocy poprzedzającej święto, pospólstwo rzuciło się i zaczęło je zdzierać. Z rana, kiedy procesja postępowała z katedry na plac Este, tłum ulicznej gawiedzi rzucił się jak za danym znakiem na szeregi pobożnych, rozbił je, a na domiar wypadło kilkunastu ludzi na koniach, rozganiając procesję. Biskup celebrujący, przyciśnięty przewróconym baldachimem, upadł i wypuścił z rąk monstrancję. Motłoch rzucił się na księży, zdarł z nich szaty kościelne, potargał baldachim, połamał krzyże i świece, i wreszcie wszczęła się bójka między napastnikami a ludem postępującym za procesją, który zapóźno stanął w obronie naruszonego nabożeństwa. Przyszło w tej bitce do ciężkich skaleczeń. Wojsko wreszcie wystąpiło i położyło koniec bitce, lecz procesja została przerwana. Następnego dnia patrol utrzymywały w mieście karność, a podesta wydał odezwę z napomnieniem. Powody tego zamachu na obrzędy kościelne, nie są dotąd wiadome. (*Wien. Ztg.*)

